

Sygn. akt III AUa 867/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Piankowski (spr.)
Sędziowie:	SSA Lucyna Ramlo SSA Alicja Podlewska
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2015 r. w Gdańsku

sprawy B. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji B. J.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 marca 2015 r., sygn. akt VI U 3372/14

I. oddala apelację;

II. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy na rzecz radcy prawnego M. K. kwoty:

- 120,00 (sto dwadzieścia i 00/100) złotych powiększoną o podatek VAT tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym

- 292,53 (dwieście dziewięćdziesiąt dwa i 53/100) złotych tytułem zwrotu poniesionych wydatków w postępowaniu apelacyjnym.

SSA Lucyna Ramlo SSA Maciej Piankowski SSA Alicja Podlewska

Sygn. akt III AUa 867/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczony B. J. odwołał się od decyzji pozwanego organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z 17.10.2013 r., którą odmówiono mu prawa do wyrównania renty za okres od 27.04.1991 r. do 26.03.2003

r. Organ rentowy powołał się na treść art. 133 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz wskazał, że od 27.03.2003 r. ubezpieczony ma przyznaną emeryturę wyliczoną od kwoty bazowej, która stanowiła już 100% przeciętnego wynagrodzenia i tym samym nie ma do ubezpieczonego zastosowania art. 194a wskazanej wyżej ustawy.

Kwestionując powyższą decyzję ubezpieczony stwierdził, że decyzja ta nie jest pismem urzędowym i są tam wypisane same kłamstwa i bzdury (...). Ubezpieczony twierdził, że zgodnie z przepisami prawa ma prawo żądania wyrównania i prawidłowo obliczenia jego świadczenia rentowego od 21.04.1991 r. do dnia zapłaty z ustawowymi odsetkami za okres miniony.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i wskazał, że zgodnie z art. 194a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, emerytury i renty, które nie zostały obliczone od kwoty bazowej stanowiącej mniej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia dla osób urodzonych po 31.12.1929 r. podlegały przeliczeniu w latach 2005-2008 bez wypłaty wyrównania za okres miniony. Dotyczyło to świadczeń, które były przyznane do końca 1998 r. Natomiast ubezpieczony (ur. (...)) od 27.03.2003 r. ma przyznaną emeryturę wyliczoną od kwoty bazowej 1.862,62 zł, która stanowiła już 100% przeciętnego wynagrodzenia. Z kolei rentę ubezpieczony pobierał za okres od 27.04.1991 r. do 26.03.2003 r. i brak jest podstaw do jej wyrównania, ponieważ w marcu 2008 r. (a od 1.03.2008 przepis z art. 194a ust. 5 nakazuje podwyższyć kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania) ubezpieczony nie był już uprawniony do pobierania renty.

W kolejnych pismach ubezpieczony wskazał, że ma prawo domagać się odszkodowania na zasadzie art. 416 i 420 k.p.c.

W piśmie z 09.03.2015 r. pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o uchylenie decyzji odmownej z 17.10.2013 r. i nakazanie organowi rentowemu dokonania ponownego przeliczenia wysokości renty zgodnie z wnioskiem skarżącego, a ponadto o nakazanie organowi rentowemu dokonania ponownego przeliczenia wysokości świadczenia emerytalnego przysługującego skarżącemu z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 128,99% określonej na potrzeby ustalania wysokości renty inwalidzkiej przysługującej skarżącemu w latach 27.04.1991 do 26.03.2003 r. i kwoty bazowej w wysokości 1.862,62 zł oraz o orzeczenie o kosztach postępowania według norm przepisanych w tym orzeczenia o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W uzasadnieniu wskazał, iż dodatkowo wnosi o ponowne przeliczenie wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego z uwzględnieniem wysokości podstawy wymiaru w wysokości 128,99%, która została przyznana skarżącemu przy ustalaniu wysokości renty oraz uwzględniający kwotę bazową w wysokości 1.862,62 zł. W uzasadnieniu powyższych żądań podano, że mając na uwadze treść art. 111 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl artykułu 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego, z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia. Mając na uwadze treść powyższego przepisu jak i treść art. 21 ust. 1 skarżący przy ponownym żądaniu przeliczenia świadczenia posiada uprawnienie do wyboru kontynuacji tej samej podstawy wymiaru, którą miał przyznaną, gdy otrzymał rentę przy jednoczesnej wysokości kwoty bazowej na poziomie 1.862,62 zł. W ocenie ubezpieczonego wskaźnik powinien wynosić 128,99%.

Pozwany organ rentowy wywodził, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, zaś sprawa wnioskowanego ponownego przeliczenia wysokości emerytury z uwzględnieniem wskaźnika 128,99% i zastosowaniem kwoty bazowej 1.862,62 zł była przedmiotem sporu w Sądzie i wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 10.01.2012 r. (VI U 2217/11) oddalono odwołanie.

Wyrokiem z dnia 30.03.2015 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (pkt 1), nowo zgłoszone żądanie przeliczenia emerytury przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. (pkt 2) oraz przyznał ze Skarbu Państwa pełnomocnikowi z urzędu – r.pr. M. K. kwotę 90 zł plus należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu (pkt 3).

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach i rozważaniach:

„Odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie. Stan faktyczny w sprawie nie był sporny. Ubezpieczony w okresie od kwietnia 91 do marca 2003 korzystał z renty. Od 27 marca 2003 przyznano mu prawo do emerytury, która stanowiła już 100% przeciętnego wynagrodzenia. Rozstrzygnięcia wymagała jedynie kwestia prawna dopuszczalności wyrównania świadczeń ubezpieczonego począwszy od 91 roku. W tym zakresie Sąd w całości podziela argumentację pozwanego zgodnie z artykułem 194a ustęp 1 emery..., Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Emerytury i renty przysługujące na podstawie ustawy, które zostały obliczone od kwoty bazowej stanowiącej mniej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia, podlegają przeliczeniu. Przy czym dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929, jak ubezpieczony, podwyższa się kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania, od dnia 1 marca 2008. Tak stanowi ustęp 5 tego artykułu. Utrwalone w orzecznictwie jest stanowisko zgodnie, z którym przepis artykułu 194a ustawy, nie stanowi podstawy do weryfikacji świadczeń za okres wsteczny, a jedynie jest podstawą do ponownego ich przeliczania na bieżąco. W 1-szym etapie od 1 marca 2005, w 2-gim od 1 marca 2006. Tak na przykład w wyroku z 18 września 2007 III AUa 808/07 Sąd Apelacyjny. Podobnie Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 1 grudnia 2005 III AUa 2207/05 stwierdził, iż przepis artykułu 194a Ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie stanowi podstawy do weryfikacji wysokości świadczeń za okres wsteczny od daty obniżenia jej wysokości poprzez zaniżenie jej kwoty bazowej, a jedynie do ponownego ich przeliczenia na bieżąco w 1-szym etapie od 1 marca 2005, w 2-gim od 1 marca 2006. Tym samym nie ma racji ubezpieczony domagając się wyrównania świadczeń z ubezpieczenia społecznego w tym renty od 1991 roku. To świadczenie nie przysługiwało ono już, bowiem w marcu 2008 roku, a jak wskazano wyżej dopiero od 1 marca 2008 przepis z artykułu 194 ustęp..., 194a ustęp 5 nakazuje podwyższyć kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania. W tej dacie, to jest w marcu 2008 roku, ubezpieczony miał już przyznaną od 2003 roku, emeryturę wyliczoną od kwoty bazowej 1.862,62 złotego, która stanowiła już 100% przeciętnego wynagrodzenia. Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy na podstawie artykułu 477 paragraf 1 kpc orzekł jak w punkcie 1-szym sentencji oddalając odwołanie, jako bezzasadne. Zgłoszone przez pełnomocnika ubezpieczonego, jako dodatkowe żądanie, żądanie kwot ponownego przeliczenia emerytury z uwzględnieniem wskaźnika 128,99% i zastosowanie kwoty bazowej 1.862,62 należało przekazać do rozpoznania organowi rentowemu. Stosownie, bowiem do treści artykułu 477 ze znacznikiem 10 paragraf 2 kpc, jeśli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nierozpoznane przez organ rentowy, Sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Należy w tym miejscu przytoczyć jedno z wielu orzeczeń dotyczących tej kwestii wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 5 listopada 2013 III AUa 501/13, gdzie wskazano, iż przeniesienie sprawy o odwołania od decyzji ZUS ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji a więc w sprawach spornych. Poza tym można żądać jedynie korekty z..., poza tym, poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed Sądem wnioskodawca może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją. Natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Zakres rozpoznania i orzeczenia przedmiot sporu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznaczonych w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżoną do Sądu Ubezpieczeń Społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego zakresem odwołania od tejże decyzji. Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy niewą..., niewątpliwie, niewątpliwą powinna być okoliczność, iż zaskarżona decyzja z lipca 2013 roku dotyczy tylko i wyłącznie żądania ubezpieczonego, wyrównania jego świadczeń i została wydana w oparciu o artykuł 133 Ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przedmiotem rozpoznania organu rentowego nie było natomiast żądanie ponownego przeliczenia emerytury ubezpieczonego w oparciu o artykuł 111 Ustawy zgłoszone dopiero w piśmie pełnomocnika. Wbrew twierdzeniom ZUS przedmiotowe żądanie w takiej formie ze wskazaniem konkretnej wysokości wskaźnika nie było przedmiotem rozpoznania w sprawie o sygnaturze VI U 2217/11. Gdyby tak było podlegałoby ono odrzuceniu. Jednak w sprawie tej VI U 2217/11 przedmiot rozpoznania stanowiło żądanie przeliczenia emerytury ubezpieczonego przy uwzględnieniu konkretnych 10-ciu lat z okresu ubezpieczenia, czyli lat 80, 90. A zatem inne, aniżeli to zgłoszone obecnie opierając się na konkretnym określonym liczbowo wskaźniku. Treść pism ubezpiec..., treść pism ubezpieczonego wskazuje jednocześnie, iż ten zamierza dopiero dochodzić ewentualnie przygotowanie w trybie artykułu 416 i 420 ka..., Kodeksu cywilnego, mylnie

powołując się na Kodeks postępowania cywilnego, ale powo..., wobec braku jednoznacznego sformułowania tego żądania, ubezpieczony łączy, bowiem i miesza odwołania od decyzji odmawiającej mu wyrównania świadczeń z żądaniem odszkodowania. Nie wskazuje przy tym żadnej kwoty należnej mu z tego tytułu, nie było podstaw do przyjęcia, iż takowe żądanie wystarczy, że zgłasza, co skutkowałoby przekazaniem go do Sądu cywilnego. Nie zmienia to faktu, iż wyżej wymienione roszczenia o odszkodowaniu tego ostatecznie, sprecyzowaniu może złożyć bezpośrednio do Sądu cywilnego. O kosztach procesu, zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu Sąd orzekł na podstawie paragrafu 2, paragrafu 11 ustęp 2 i paragrafu 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat na czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu” (treść zawarta na k. 69-71).

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł ubezpieczony B. J., który zaskarżył w całości wyrok Sądu Okręgowego i zarzucił błędne ustalenie stanu faktycznego, a ponadto zarzucił, że Sąd Okręgowy „zaniechał uchwalone ustawy” (...) z dnia 14.12.1982 r. – 17.12.1998 r. oraz wydane przez Sąd Okręgowy prawomocne wyroki z „02 listopada 2011 r. - 10 styczeń 2012 r.” i Sądu Apelacyjnego z dnia 19.02.2013 r., które to wyroki nie zostały wykonane przez organ rentowy ani przez Sąd Okręgowy, stosownie do treści art. 365 § 1 k.p.c. Apelujący zarzucił błędne wykładnie lub niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego oraz naruszenie prawa procesowego (art. 233 k.p.c. - art. 416 k.p.c. - art. 386 § 4 k.p.c. - art. 365 § 1 k.p.c., art. 477/14 § 3 k.p.c. – art. 2 Konstytucji RP - art. 32 Konstytucji RP - art. 77 Konstytucji RP).

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonych „wyroków” wydanych przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy z dnia 30.03.2015 r. w całości, gdyż jest niezgodny z uchwalonymi ustawami przez Sejm Polski z dnia „14 grudnia 1989 r. - 17 grudnia 1998 r.”. Apelujący wniósł też, aby Sąd Apelacyjny nakazał organowi rentowemu prawidłowe obliczenie przyznanej renty od 27.04.1991 r. do 26.03.2003 r. zgodnie z powyższymi ustawami i „wyrami” prawomocnymi Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia „2 listopada 2011 r. - 10 styczeń 2012 r.” przez przyjęcie „o prawidłowe jej obliczenie 100% kwoty bazowej obowiązującej w danym roku, przeliczenia renty i krajowego przeciętnego wynagrodzenia w kwestii socjalnej i stażowej do organu rentowego w B. i wypłaty wyrównania z odsetkami”. Apelujący wniósł też o „nakazanie organowi rentowemu w B. o prawidłowe obliczenie części stażowej przyznanej emerytury od 27 marca 2003 r. do dnia ponownego obliczenia”. Jako podstawę obliczenia prawidłowo emerytury wskazał art. 111 ust. 1 pkt. 1 ustawy z 17.12.1998 r. z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia (z renty której wynosił 128.99%) zgodnie z powyższą ustawą, a ponadto o nakazanie organowi rentowemu naprawienie szkody, o prawidłowe obliczenie emerytury od 27 marca 2003 r. do dnia wypłaty.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony powołał argumentację uzasadniającą powyższe wnioski.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Stosownie do art. 1 k.p.c., przepisy Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, będących sprawami cywilnymi, czyli - zgodnie z art. 476 § 2 k.p.c. - takimi, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych. Ten sposób określenia sprawy koresponduje z art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w myśl którego od decyzji Zakładu przysługuje odwołanie do właściwego sądu w terminie i według zasad określonych w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego.

Sprawą z zakresu ubezpieczenia społecznego może być każda sprawa wszczęta odwołaniem od decyzji organów rentowych. Sprawy te rozpoznawane są przez sądy (wydziały) pracy i ubezpieczeń społecznych przy zastosowaniu przepisów przewidzianych w dziale III tytułu VII Kodeksu postępowania cywilnego, jako sprawy cywilne. Jeżeli ubezpieczony opiera swoje żądanie na zdarzeniach prawnych wywołujących skutki w zakresie stosunków ubezpieczenia społecznego oraz formułuje je jako odwołanie od decyzji organu ubezpieczeń społecznych wydanej w zakresie przypisanych temu organowi uprawnień, to do rozpoznania odwołania przysługuje droga sądowa.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (tak np. Sąd

Najwyższy w postanowieniu z 13.05.1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601 oraz w uzasadnieniu wyroku z 02.10.2008 r., I UK 88/08, OSNP 2010 nr 7-8, poz. 100, a nadto w wyroku z 06.09.2000 r. II UKN 685/99). Oznacza to, że dochodzenie przed sądem prawa do świadczenia z ubezpieczenia społecznego, które nie było przedmiotem decyzji organu rentowego, jest – co do zasady – niedopuszczalne (por. wyroki Sądu Najwyższego z 09.04.2008 r., II UK 267/07, Lex nr 469168; z 23.11.1999 r. II UKN 204/99, OSNP 2001 nr 5, poz. 169).

Biorąc powyższe pod uwagę należy podkreślić, że zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) we wskazanych sprawach wyznaczony jest przez przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 13.05.1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601 oraz z 18.01.2008 r. II UZ 43/07, Lex nr 442809; wyrok Sądu Najwyższego z 04.12.2009 r., III UK 44/09, Lex nr 578157), a ponadto przedmiotem postępowania sądowego jest zakres odwołania od decyzji organu rentowego do sądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 11.04.2006 r., II UZ 1/06; z 13.10.2009 r., II UK 234/08, Lex nr 553692). Reasumując, zakres i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego, zaś odwołanie musi dotyczyć tak określonego zakresu i przedmiotu. Decyzja zapada po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, a w późniejszym postępowaniu, wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji. W sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji organu rentowego, przedmiot sporu nie może więc wykraczać poza treść tej decyzji.

Inaczej rzecz ujmując, sąd w postępowaniu odwoławczym nie może rozstrzygać – niejako z pominięciem organu rentowego – w zakresie żądań zgłoszonych dopiero na etapie postępowania odwoławczego (sądowego). W pierwszej bowiem kolejności żądanie takie musi zostać zgłoszone organowi rentowemu, który w zakresie tego żądania wydaje decyzję i dopiero od takiej decyzji ubezpieczonemu służyć może odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych.

W niniejszej sprawie ubezpieczony odwołał się od decyzji pozwanego organu rentowego z dnia 17.10.2013 r., zaś przedmiotem rozstrzygnięcia objętego tą decyzją była jedynie kwestia prawa do wyrównania renty za okres od dnia 27.04.1991 r. do dnia 26.03.2003 r.

Decyzją tą nie objęto zatem ponownego przeliczenia wysokości świadczenia, a ponadto poza przedmiotem rozstrzygnięcia powyższą decyzją pozostały wszelkie inne kwestie podnoszone przez ubezpieczonego tak w toku postępowania odwoławczego (przed Sądem Okręgowym), jak i obecnie w wywiedzionej apelacji.

Podzielić też należało pogląd Sądu Okręgowego, że ubezpieczony (reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika) nie sprecyzował roszczeń cywilnoprawnych, które pozostają poza zakresem pojęcia sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, a co do rozpoznania których właściwy byłby sąd cywilny, a nie sąd ubezpieczeń społecznych. Dlatego też nie było podstaw do wyłączenia części z podnoszonych żądań i przekazania w tej części sprawy do rozpoznania przez sąd cywilny.

Zasadnie natomiast Sąd Okręgowy w punkcie 2 zaskarżonego orzeczenia przekazał nowo zgłoszone żądanie ubezpieczonego do rozpoznania organowi rentowemu. Orzeczenie w tym zakresie spełnia wymogi dyspozycji art. 477¹⁰ § 2 k.p.c.

Odnosząc się natomiast do zakresu sporu odpowiadającego przedmiotowi rozstrzygnięcia zawartego w decyzji organu rentowego z dnia 17.10.2013 r. należało uznać, że prawidłowo Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

Wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy nie naruszył norm prawa materialnego. Prawidłowo zastosowano zarówno dyspozycję art. 133 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) jak również art. 194a tej ustawy.

Zgodnie z pierwszym z przywołanych wyżej przepisów w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;

2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego.

Żądanie ubezpieczonego wyrównania świadczenia „rentowo-emerytalnego” za okres od 21.04.1991 r. nie mogło zostać uwzględnione ze względu na dyspozycję powyższego przepisu.

Według zaś art. 194a cyt. wyżej ustawy, emerytury i renty przysługujące na podstawie ustawy, które zostały obliczone od kwoty bazowej stanowiącej mniej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia, podlegają przeliczeniu (ust. 1). Dla świadczeń przysługujących emerytom i rencistom urodzonym po dniu 31 grudnia 1929 r. podwyższa się kwotę bazową do 100% przeciętnego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia wysokości świadczenia w dniu jego przyznania - od dnia 1 marca 2008 r. (ust. 5).

Trzeba wyjaśnić, że powyższym przepisem - co nastąpiło w drodze nowelizacji ustawą z 16.07.2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 191, poz. 1954) - wprowadzono mechanizm stopniowego - tj. rozłożonego na lata 2005-2008 - podwyższania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych przyznanych w latach 1993-1998 przy zastosowaniu niższej niż 100% kwoty bazowej (likwidacja tzw. starego portfela). W orzecznictwie wyjaśniono, że art. 194a cyt. ustawy nie stanowi podstawy do weryfikacji świadczeń za okres wsteczny, a jedynie jest podstawą do ponownego ich przeliczenia na bieżąco (wyroki Sądów Apelacyjnych: w Warszawie z 18.09.2007 r., III AUa 808/07, OSA 2009, z. 4, poz. 7 oraz w Katowicach z 01.12.2005 r., III AUa 2207/05, LEX nr 196156).

Ubezpieczony pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy jedynie do dnia 26.03.2003 r., zaś od 27.03.2003 r. ubezpieczony nabył prawo do emerytury, która stanowiła już 100% przeciętnego wynagrodzenia, a tym samym i z tego powodu przepis art. 194a cyt. ustawy nie mógł zostać zastosowany do świadczeń należnych ubezpieczonemu.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.

Na podstawie art. 98 § 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013, poz. 490) orzeczono o kosztach procesu za II instancję.